

Ks. Józef Krasieński, *Z kart Magisterium Kościoła*, Wydawnictwo Diecezjalne, Sandomierz 1998, ss. 264.

Duch obecnych czasów nie sprzyja autorytetom, moralistom-kaznodziejom, zwolennikom sztywnych form, niezmiennych reguł, wielowiekowych tradycji. Uznawani są za to wszyscy głosiciele relatywizmu, swobody, doprowadzonej do absurdu tolerancji, której ani przez myśl nie przejdzie pytanie o prawdę. Czy w takich czasach można mówić o Magisterium Kościoła, czyli o Urzędzie Nauczycielskim? Co oznacza to pojęcie dla współczesnego człowieka, a zwłaszcza wierzącego? Poszukując odpowiedzi na te pytania sięgamy po książkę ks. prof. Józefa Krasieńskiego, teologa znanego nie tylko w Polsce, ale i poza jej granicami.

Książkę tworzy trzynaście rozdziałów. Pierwszy z nich przybliża pojęcie Urzędu Nauczycielskiego poprzez pryzmat jego genezy, zakresu, przymiotu nieomyślności i rozważa relację Magisterium i teologii. Po tych syntetycznych refleksjach następuje zasadniczy, bogato rozbudowany korpus książki, pokazujący, o czym dziś naucza najwyższy nauczyciel Kościoła katolickiego, następca św. Piotra na stolicy apostołskiej w Rzymie. Autor prezentuje kolejno istotne etapy papieskiego nauczania w ostatnim pięćdziesięcioleciu. Czytelnik może zaznajomić się z podstawowym przesłaniem takich dokumentów jak encyklika *Dives in misericordia* (r. II), *Humani generis* (r. III), nowy *Kodeks Prawa Kanonicznego* (r. IV), encyklika *Slavorum Apostoli* (r. V), encyklika *Redemptoris Mater* (r. VI), adhortacja apostołska *Redemptoris custos* (r. VII), encyklika *Centesimus annus* (r. VIII), list apostołski *Tertio millenio adveniente* (r. IX), *Katechizm Kościoła katolickiego* (r. X) czy encyklika *Ut unum sint* (r. XI). Rozdział XII wprowadza swoisty dysonans w

harmonijnie rozwijającą się strukturę tej książki. Nosi on bowiem tytuł: *Nieufność integrystyczna i potknięcia urzędów kościelnych w dziedzinie prawdy*. Jest to tekst referatu, wygłoszonego przez autora na jednym z sympozjów polskich teologów-dogmatyków w Krakowie. Czytając ten rozdział możemy dowiedzieć się, że potknięcia te dotyczyły wypowiedzi kościelnego Magisterium związanych nie tyle bezpośrednio z interpretacją prawd wiary i moralności, co raczej konkretnych rozwiązań natury administracyjno-prawnej bądź też twierdzeń naukowych (słynne sprawy Kopernika, Galileusza czy Giordano Bruno).

W rozdziale XIII powraca cechująca całą książkę harmonia i powraca z całą siłą sympatii, jaką autor żywi i jakiej nie ukrywa w stosunku do osoby i posłannictwa papieża Jana Pawła II. Ks. Krasiński podejmuje próbę skrótego przedstawienia najważniejszych cech najdłuższego w XX wieku pontyfikatu. Zalicza do nich: inaugurację w atmosferze niezwykłości, liczne podróże apostołskie, charyzmatyczność, nieogarnioną wprost objętość i takżi zakres papieskiego nauczania. Antropologia personalistyczna, eklezjologia, teologia rodziny i ewangelia życia, opcja preferencyjna na rzecz ubogich, kultura i zjednoczona Europa to w przekonaniu autora główne tematy nauczania Jana Pawła II, którego zdjęcie zdobi okładkę tej książki.

Zaletą książki jest jej żywy, obrazowy język, pokazywanie kontekstu powstania poszczególnych dokumentów kościelnego nauczania. Czytelnik z pewnością nie będzie się nudził – język autora jest niezwykle żywy, barwny, zaangażowany i angażujący zarazem. Może tylko początkowe strony wymagają większej uwagi – autor chce bowiem w wielkim skrócie zapoznać odbiorcę z podstawowymi pojęciami. Dodatkowo czytelnik natrafi na wielkie nagromadzenie cytatów. Za to późniejsza lektura wynagrodzi z pewnością te inicjacyjne trudy.

Gdyby próbować odczytać zamiar autora, zawarty w układzie tej książki, to jedna z tych prób mogłaby wyglądać następująco: zniesienie chronologii (np. miłosierdzie Boże przed *Humani generis*) ma na celu uświadomienie, że tematy przenikają się i przerastają, powracają w różnych postaciach, nawzajem się objaśniają. Odwołanie się do dokumentów nie tylko ściśle papieskich, lecz firmowanych przez papieża, a przygotowywanych przez sztaby specjalistów (np. *Kodeks Prawa Kanonicznego* czy *Katechizm Kościoła katolickiego*) unaocznia dynamikę kościelnego Magisterium, w którym skupiają się różne idee, przemyślenia, doświadczenia wspierane autorytetem papieża i syntetyzowane przez niego w trudny do wyjaśnienia, lecz namacalny sposób. Pomocny tu obraz to wielka rzeka z wieloma dopływami. Jest więc tu i autorytet Piotra naszych czasów (a w nim sam Piotr), są biskupi, księża, świeccy. Tak powstaje, tak funkcjonuje kościelne nauczanie. Rąbek tej prawdy odsłania umiejętnie, bez nachalnego dydaktyzmu, ks. prof. Józef Krasiński.

Ks. Ignacy Bokwa